

Het Cobra Museum

Kunstuur, 08 december 2007

Het Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen heeft een schilderij verworven van Constant Nieuwenhuys (1920-2005): 'Twee vogels' uit 1949. Een olieverfschilderij met de afmetingen 82 x 63 cm. Het werk is afkomstig uit de kunstcollectie van de bekende Franse acteur Alain Delon.

Delen van zijn collectie kwamen onder de hamer bij veilinghuis Cornette de Saint Cyr in Parijs. Daar trof John Vrieze, directeur van het Cobra Museum, dit schilderij. Hij zegt: "Een absoluut hoogtepunt uit de Cobra-tijd." Het schilderij kostte ruim vierhonderduizend euro waren met de aankoop gemoeid.

Constant was een dierenvriend, een musicus, een liefhebber van literatuur, een stille, werkzame kenner van wijnen en allegorieën. Als kind wilde hij leeuwentemmer worden, iemand die een wild dier uit de jungle tot kunstjes brengt. Hij werd daarentegen een man die de roofdieren van zijn verbeelding op de problematiek van verhouding kunst-maatschappij losliet, binnen de kooi van de kunst: het atelier. Vrijwel niemand betwist dat van de jonge Cobra-schilders (in die tijd) Constant de beste was, die het rake symbool spontaan combineerde met de juiste penseelvoering.

In 1948 schrijft Constant voor 'Reflex 1' het inmiddels beroemd geworden 'Manifest' van de Experimentele Groep in Holland. Constant: "Ik geloof dat er twee essentiële punten in dat manifest staan. In de eerste plaats een afzweren van stijl, van een zoeken naar stijl, van iedere esthetiek. Wij propageerden een terugkeer naar de meest primitieve creativiteit. Wij inspireerden onszelf op kindertekeningen. Kindertekeningen zijn nog altijd het mooiste uit onze cultuur. Toen dachten wij: als iemand dat niveau maar kon halen, door zijn opvoeding af te zweren of te vergeten... Dat zagen wij als de basis voor een volkskunst, een collectieve kunst ... een anti-individualistische kunst. Dat is het tweede essentiële punt uit het 'Manifest'. Wij geloofden niet dat je moest schilderen zoals je zelf was (een individuele zelf-expressie), maar wel zó dat het zoveel gemeenschappelijks had, dat je gewoon iets maken kon en de een nog kon werken binnen het werk van de ander."

Constant schildert 'Twee vogels' in 1949. Hij werkt dan geheel doordrongen van het Cobra-ideaal: vrijheid door en in creativiteit. Actie. Experiment. Open staan voor alle mogelijkheden en suggesties. "Een vlek werd altijd een figuur, een dier of wat dan ook, iets dat je van die vlek afleidde". 'Twee vogels' ontstaat in die eerste gedreven optimistische geestrijke Cobra-jaren. Daarna schildert Constant serieuzer; verwerkt de oorlog en verdiept zich in de nieuwe mens.